

OMKRING TORVINDUSTRIEN I TYSKLAND.

DET tyske tidsskrift «Mitteilungen des Vereins zur Förderung der Morkultur im Deutschen Reiche» nr. 7 til 8 for 1932 har en av dr. G. Keppeler forfattet innberetning om torvtekniske spørsmål.

I innberetningen meddeles at produksjonsmetodene for brenntorv blir mer og mer ensartet i Tyskland. Eltetorv og Hydrotorvanlegg er gått av bruk, og den nu almindelige produksjonsmetode er med selvgraver (Bagg'er), formtorvmaskine og automatisk transportørutlegning.

Videre omtales de ulemper man har ved at selvgraverne graver etter næsten loddrette sjaktvegger, som gjør at veggene under maskintrykket har lett for å rase ut. For å forhindre dette foreslår forfatteren å la gravningen foregå etter mere avskrânede sjaktvegger og ta forholdsvis dype drengøfter innover tørkefeltet. For torvmaskinene på myr bør belastningen ikke overstige 0,1 kg. pr. kvcm. Det er særlig ved de feteste brenntorvmyrer man er utsatt for utglidninger. Det i disse myrer uigjennemtrengelige underste torvlag adskiller grunnvannet i myrens mineraljordbunn fra vannet i det øvre myrlag, og utglidningen foregår da ved at maskintrykket presser det vannmettede øvre lag av myren ut i sjakten.

Det er en kjent sak at koksaltopløsning gjør den fete torv gjen-nemtrengelig for vann, og man har vært inne på den tanke å benytte saltvannsprøitung for å gjøre det fete adskillende torvlag gjennemtrenglig for vann.

Foruten de selvgravende og automatisk utleggende maskiner vies også torvfresemaskinen stadig større opmerksomhet. Efter en av de nyeste konstruksjoner kan fresetorven enten skrapes i lange muver eller den kan presses gjennem et munnstykke som formtorv.

Om fresetorvmetoden sier dr. G. Keppeler at det er ingen tvil om at denne fremstillingsmåte har store fordeler ved brikketering og produksjon av torvpulver. En ulempe ved metoden er imidlertid selv-antendelsesfarene.

Til transport av råtorven er av Madruck konstruert en transportør, kallet «Madruck platetog», der menes å ha mange og store fordele (fig. 1 og 2). Dette tog eller transportør er sammensatt av en hel rekke små 2-hjulstraller, hvis understell har en triangelformig vognstang ophengt i næste vogns hjulakse. På understellet ligger en plate, der er anbragt slik at den når over og ovenpå næste vogns plate. På denne måte dannes en sammenhengende transportør der kan gå i kurver og gjerne kan anbringes i ringsystem. Fremdriften av vognrekken skjer ved at der for hver 6. til 8. vogn er anbragt en elektromotor som overfører kraften til denne vogn ved en kjede. Samtlige motorer i vognrekken er forbundet ved den elektriske ledning. Følgen derav er at man for drift av transportøren ikke behøver lange

elektriske fødeledninger, men at strømtilførselen kun skjer på en kort strekning. Strømtilførselslengden behøver bare å være så lang at 2den vogn berører tilledningsskinnen før 1ste vogn har forlatt den.

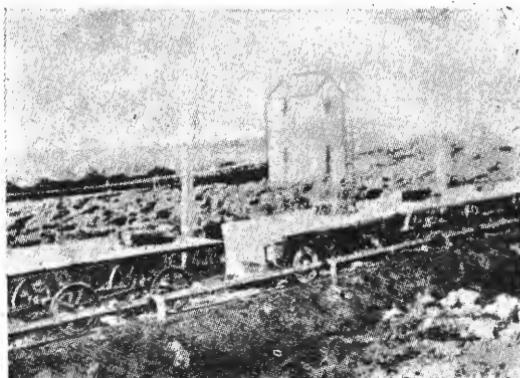

Fig. 1.

Fig. 2.

Det gamle problem å presse vann av brenntorven er igjen optatt til løsning. Man arbeider fremdeles med å heeve torvens kolloidale egenskap ved frysning, opvarmning og tilsetning av kjemikalier. Med fullkommengjørelse av den Madrickske metode for torvtørkning og brikketering arbeides der fremdeles, og resultatene er lovende.

Dr. Keppeler uttaler at man er kommet et godt skritt videre med ad mekanisk og kjemisk vei å kunne bortskaffe vannet i torven, så brenntorvproduksjonen kan kunne drives uavhengig av lufttørkning.

Det viser sig at man ved å behandle torven med koksaltopløsning, clormagnesiumopløsning og aluminiumchlorid kan presse vanninnholdet i torven betydelig lengere ned enn hvad tilfellet er når torven anvendes uten sådan behandling.

Nedenstående tabell viser de opnådde resultater:

Behandling av torven der skal presses	Før pressing	Vanninnhold i %	
		Prøve 200 g.	Prøve 100 g.
Torv under vann	89,2	80,1	80,9 (?)
Koksalt NACl opløsning	88,9	84,0	82,3
Clormagnesium MGCl ₂	84,9	81,9	80,9
Aliminiumchlorid AlCl ₃	81,8	77,9	75,8

Torvstrøprodusentene i Tyskland har vanskelig for å bli av med sine produkter, det samme er tilfelle for torvkullindustrien basert på salg til smelteverk o. l. Torvkoks i suge- og gassgeneratorer til motorvogn drift har ikke slått igjennem.

LITTERATUR.

Efter vår anmeldelse i Meddelelserne nr. 3 av Thurmann-Moes avhandling «Om skoggrøftning og produksjonsundersøkelser på avgrøftet myr», har vi mottatt nedenstående fra forstakand. Thv. Kierulf. Da hr. Kierulf omtaler andre spørsmål av interesse enn de av oss påpekt i ovennevnte arbeide, inntar vi også hans anmeldelse.

Per Thurmann-Moe: Om skoggrøftning og produksjonsundersøkelser på avgrøftet myr. Særtrykk av Meldinger fra Norges Landbrukshøiskole, hefte 1—2, 1932.

I vårt land er der hittil ikke foretatt mange nøyere undersøkelser over skoggrøftningen og dens lønnsomhet. Av bøker om dette emne har vi tidligere professor A. Barth's mere inngående «Skogavgrøftning» (1912) og professor J. G. Bøhmer's mindre brosjyre: «Avgrøftning av sumpig skogsmark og myr for indvinding av skoggrund og øket tilvekst» (1913).

Imidlertid er det i våre naboland — særlig i Sverige — i de senere år foretatt en rekke undersøkelser — både over produksjonen på avgrøftet myr, over myrjordenes konsistens og deres omvandling ved grøftning samt deres skikkethet for skogproduksjon, så spørsmålet om grøftningen og dens betydning er kommet over i et mere viden-skapelig og eksakt spor. Det må derfor hilses med glede at vi også her i landet — hvor der årligårs ofres store beløp på dette kultur-